

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН УКРАЇНИ)

26.12.2017 № 7/16-14181

Державна архітектурно-будівельна
інспекція України

Щодо визначення класу наслідків
(відповідальності) об'єктів

У зв'язку з численними зверненнями до Мінрегіону фізичних та юридичних осіб, що здійснюють проектну, будівельну та експертну діяльність у сфері будівництва, щодо необхідності надання роз'яснень стосовно окремих вимог Закону України від 17 січня 2017 року № 1817-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності», актів Уряду, нормативних актів та документів, насамперед, щодо визначення класу наслідків (відповідальності) об'єктів, а також відносин з органами державного архітектурно-будівельного контролю, що при цьому виникають, керуючись підпунктом 25 пункту 4 Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197, Мінрегіон роз'яснює.

Відповідно до частини першої статті 32 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (далі – Закон) клас наслідків (відповідальності) будівель і споруд (далі – клас наслідків) – це характеристика рівня можливої небезпеки для здоров'я і життя людей, які постійно або періодично перебуватимуть на об'єкті або які знаходитимуться зовні такого об'єкта, матеріальних збитків чи соціальних втрат, пов'язаних із припинення експлуатації або з втратою цілісності об'єкта.

У частинах третій та шостій цієї статті Закону передбачено, що клас наслідків визначається для кожного об'єкта – будинку, будівлі,

споруди будь-якого призначення, їхніх частин, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, у чому числі тих, що належать до складу комплексу (будови); об'єкту присвоюється найвищий клас наслідків за одним із критеріїв, встановлених частиною п'ятою цієї статті.

Частиною другою цієї статті визначено, що клас наслідків визнається відповідно до вимог будівельних норм, стандартів, нормативних документів і правил, затверджених згідно із законодавством.

Державними будівельними нормами ДБН В.1.2-14-2009 «Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд, будівельних конструкцій та основ» (таблиця 5, пункт 7.6.4) передбачено, що коефіцієнт надійності за відповідальністю (коефіцієнт відповідальності) γ_n визначається залежно від класу наслідків об'єкта і типу розрахункової ситуації (в діапазоні від 0,95 для класу наслідків СС1 для категорії відповідальності конструкцій «В» до 1,25 для класу наслідків СС3 для категорії відповідальності конструкцій «А»).

Законом передбачено визначення класу наслідків для об'єкта у розумінні значення, наведеного у частині третій статті 32 цього Закону (будинку, будівлі, споруди будь-якого призначення, їхніх частин, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, у тому числі тих, що належать до складу комплексу (будови), і не передбачено його визначення для об'єкта будівництва у розумінні визначення, наведеного у абзаці п'ятому частини першої статті 4 Закону (будинки, будівлі, споруди будь-якого призначення, їх комплекси та частини, лінійні об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури).

Виходячи з викладеного, клас наслідків не може визначатися та застосовуватися для комплексу (будови), до складу якого входить два і більше об'єктів. Безпідставне присвоєння комплексу (будові) класу наслідків за найвищим рівнем класу наслідків одного чи декількох об'єктів або за сукупними показниками усіх об'єктів, що входять до складу комплексу (будови), може призвести до невиправданих витрат матеріальних та фінансових ресурсів через необхідність застосування підвищених коефіцієнтів надійності, та, наприклад, карти ЗСР-204С при будівництві в сейсмічних районах на ґрунтах III – IV категорій для всіх об'єктів, що входять до складу комплексу (будови).

Щодо процедури набуття права на виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття закінчених будівництвом об'єктів в експлуатацію, проведення експертизи проектної документації, визначення адміністративних витрат, прибутку, вартості проектних робіт та експертизи у складі зведеного кошторисного розрахунку щодо комплексів (будов), до складу яких входять об'єкти різних класів наслідків, або об'єкти з одним класом наслідків, що за сукупним показником перевищують рівень, встановлений для об'єктів з відповідним класом наслідків, інформуємо.

Абзацом четвертим пункту 3 Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 466, передбачено, що у разі коли об'єктом будівництва є комплекс (будова), до складу якого входять об'єкти з різними класами наслідків, а також комплекс (будова), до складу якого входять об'єкти з одним класом наслідків, що за сукупними показниками перевищують рівень, встановлений для об'єктів з відповідним класом наслідків, право на виконання будівельних робіт виникає після отримання документа, згідно з цим Порядком як для об'єкта з вищим класом наслідків.

Наприклад, якщо до складу комплексу (будови) входять об'єкти виключно класу наслідків СС1, а за сукупними показниками рівень характеристик перевищує показник, передбачений для цього класу наслідків, для початку виконання будівельних робіт відповідно до пункту 3 частини першої статті 34 Закону передбачається отримання дозволу. У такому випадку згідно з частиною четвертою статті 31 Закону проектна документація на відповідний об'єкт будівництва підлягатиме обов'язковій експертизі.

Відповідно до пункту 2 Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560, у цьому порядку під терміном «проект будівництва» слід розуміти проектну документацію на будівництво об'єктів та комплексів (будов), розроблену для нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту на таких стадіях проектування як техніко-економічне обґрунтування, техніко-економічній розрахунок, ескізний проект, проект, робочий проект. Згідно з абзацом першим

частини другої статті 39 Закону прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, що за класом наслідків належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, здійснюються на підставі наявності готовності об'єкта до експлуатації шляхом видачі органами державного архітектурно-будівельного контролю сертифіката.

Визначення адміністративних витрат, прибутку, вартості проектних робіт та експертизи проектної документації для комплексів (будов) повинно здійснюватись на підставі показників, передбачених для відповідного класу наслідків, який відповідає сукупним показникам всіх об'єктів, що входять до складу комплексу (будови), як це передбачено ДСТУ Б Д.1.1-7:2013, ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013 для визначення відповідних складових вартості будівництва.

Одночасно Мінрегіон звертає увагу, що відповідно до листа Міністерства юстиції України від 30.01.2009 № Н-35267-18 у випадку суперечності норм підзаконного акту нормам закону слід застосовувати норми закону, оскільки він має вищу юридичну силу.

При визначенні класу наслідків слід керуватися нормами Закону, а у разі відсутності врегульованих на законодавчому рівні окремих норм застосовувати положення чинних державних будівельних норм і стандартів, зокрема ДБН А.2.2-3-2014, ДБН В.1.1-14, ДСТУ-Н Б В.1.2-16, в частині, що не суперечить Закону.

Заступник Міністра

Л. Р. Парцхаладзе

* * * * *